

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Terinzagelegging Notitie Reikwijdte en Detailniveau nieuwe winning Vitens op Eiland van Schalkwijk	TELEFOONNUMMER	+31621131023
DATUM	12-12-2023	E-MAILADRES	marian.van.asten@provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1784050844-48360	DOMEIN/OPGAVE	LLO
VAN	Marian van Asten	TEAM	WEB
		PORTEFEUILLEHOUDER	Bakker

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

De drinkwatervraag in de provincie neemt toe. Daarom is drinkwaterbedrijf Vitens op zoek naar mogelijkheden om extra drinkwater te produceren. Uit gezamenlijke onderzoeken van de provincie en Vitens is gebleken dat een nieuwe drinkwaterwinning op het Eiland van Schalkwijk een goede optie is. Ter onderbouwing van een aanvraag om een vergunning om hier grondwater te onttrekken zal Vitens, als initiatiefnemer, een milieueffectrapport (MER¹) opstellen. Vitens heeft hiertoe een concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld en vraagt de provincie om advies daarover. De NRD zal door de provincie als bevoegd gezag informeel ter inzage worden gelegd, zodat zienswijzen kunnen worden ingediend. Ook worden de commissie voor de milieueffectrapportage (commissie m.e.r.) en wettelijke adviseurs gevraagd om een reactie, die wij betrekken bij ons advies aan Vitens over de NRD. Hierna zal Vitens de benodigde onderzoeken uitvoeren, die naar verwachting in 2026 resulteren in een vergunningaanvraag waarbij de MER wordt gevoegd.

Inleiding:

De opgave en het voornemen

Het zorgen voor een duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening is een wettelijke verantwoordelijkheid van drinkwaterbedrijven en provincies. Het drinkwaterbedrijf produceert en distribueert drinkwater; de provincie zorgt voor de ruimtelijke en milieuhygiënische bescherming van de waterwinningen. Ook is de provincie verantwoordelijk voor vergunningverlening en handhaving voor grondwateronttrekkingen voor drinkwater.

De drinkwatervraag in de provincie Utrecht neemt toe, vooral door bevolkingsgroei. Om te voorzien in de groeiende vraag zijn nieuwe bonnen nodig waarmee de wincapaciteit kan worden uitgebreid. Drinkwaterbedrijf Vitens is voornemens een nieuwe waterwinlocatie te realiseren op het Eiland van Schalkwijk. Voor de vergunning om

¹ De afkorting "m.e.r." wordt gebruikt voor de procedure die de milieueffecten van een plan of project in beeld brengt, terwijl met de afkorting "MER" het uiteindelijke milieueffectrapport wordt bedoeld.

grondwater te onttrekken, waarvoor de provincie bevoegd gezag is, zal een MER worden opgesteld. Met deze statenbrief informeren wij u hierover.

Voorgeschiedenis

Via een Statenbrief (2016RGW74) bent u in 2016 geïnformeerd over de Samenwerkingsovereenkomst drinkwater tussen Gedeputeerde Staten en Vitens. In de Samenwerkingsovereenkomst waren afspraken gemaakt over onderzoeken die inmiddels uitgevoerd zijn om te komen tot een drinkwaterstrategie voor de lange termijn. In 2019 heeft u besloten tot vaststelling van de Drinkwaterstrategie van Vitens en provincie Utrecht voor de rijkswatervoorziening tot 2040 (2019RGW21). Hierin wordt, op basis van de gezamenlijk uitgevoerde onderzoeken, een nieuwe winning bij Schalkwijk benoemd als goede optie om de totale vergunningscapaciteit van Vitens in de provincie Utrecht te vergroten. In 2021 heeft u de Omgevingsvisie provincie Utrecht vastgesteld (PS2021 OGV02). De omgevingsvisie bevat een zoekgebied toekomstige drinkwaterwinning op het Eiland van Schalkwijk en in de Eempolder.

Toelichting:

Procedure en participatie

In het kader van de m.e.r.-procedure heeft Vitens als initiatiefnemer een NRD opgesteld. Hierin worden de te onderzoeken alternatieven, zoals drie verschillende locaties, en de wijze van beoordelen beschreven. Bij het opstellen van de NRD heeft Vitens via diverse werkgroepen overheden en maatschappelijke organisaties betrokken. Vitens vraagt de provincie om advies over de NRD. Wij leggen de NRD in januari 4 weken informeel ter inzage, zodat eenieder hierop kan reageren. Dit is niet wettelijk verplicht, maar draagt bij aan kwalitatief betere besluitvorming, transparantie en een soepeler proces. In deze periode zal Vitens ook een informatieavond organiseren voor bewoners en ondernemers. Daarnaast vragen wij de commissie m.e.r. om advies en raadplegen wij de wettelijke adviseurs en bestuursorganen. Deze input betrekken wij bij ons advies over de NRD aan Vitens, waarna zij aan de slag gaan met de benodigde onderzoeken en het opstellen van de MER. De MER zal bij de vergunningsaanvraag worden gevoegd. Dit is voorzien in 2026.

Lange termijn: ook alternatieve bronnen en drinkwaterbesparing

Waterbesparing kan bijdragen aan het dempen van de groei van de vraag naar drinkwater. Dat leidt ertoe dat het tijdstip waarop vergunning voor een nieuwe winlocatie nodig is, verder in de toekomst ligt. Drinkwaterbesparing is één van de ambities in het kader van water en bodem sturend. De bevolkingsgroei in de provincie is echter zodanig dat uitbreiding van de vergunningscapaciteit ook nodig is indien het gebruik per persoon omlaag gaat. Vanwege de onzekerheid of en hoeveel besparing zal worden gerealiseerd, is het niet verantwoord nu uit te gaan van een forse vertraging in de groei van de vraag.

Vitens richt zich in dit project op een 'klassieke' grondwaterwinning op het Eiland van Schalkwijk. Voor de langere termijn is diversificatie van bronnen voor de drinkwatervoorziening wenselijk. Parallel aan het in deze NRD voorgenomen project, onderzoekt Vitens daarom welke andere bronnen voor de middellange en lange termijn (na 2030) mogelijk zijn en wat er nodig is om deze inzetbaar te krijgen. Voor de urgente opgave op de korte termijn biedt dit niet tijdig een oplossing.

Vervolgprocedure / voortgang:

In het voorjaar van 2024 zullen wij advies aan Vitens uitbrengen over de NRD. Hierna gaat Vitens in 2024 en 2025 aan de slag met de benodigde onderzoeken, volgens de aanpak die in de NRD is opgenomen. Dit leidt tot een MER, dat wordt gevoegd bij de vergunningaanvraag die naar verwachting in 2026 zal worden gedaan. Daarover zullen wij u opnieuw informeren.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen